

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5 Ciclul de studii	Licență – an univ. 2024-2025
1.6 Programul de studii / Calificarea	Artă sacră

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Paleotehnici icoană II</i> <i>Paleotechnics icon II</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Cojoccea Bogdan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Cojoccea Bogdan						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	Ob

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					8
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					-
Examinări					1
Alte activități					1,5
3.7 Total ore studiu individual					20,5
3.8 Total ore pe semestru					62,5
3.9 Numărul de credite					2,5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Absolvirea disciplinei din semestrul anterior.
4.2 De competențe	Cunoașterea unor proceduri tehnice de bază, determinante pentru înțelegerea și asimilarea celor practicate în vechime pentru realizările de icoane.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Material documentar și vizual adiacent. Curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Material documentar și vizual adiacent.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Enunțarea corectă a doctrinei Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii</p> <p>CP2. Cunoașterea și dezvoltarea aptitudinilor necesare mărturisirii credinței ortodoxe prin actul artistic</p> <p>CP3. Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare și cercetare teologică și artistică plastică: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicarea practică, proces al realizării operei de artă plastică eclezială și conservării - restaurării acesteia</p> <p>CP4. Identificarea, analiza, explicarea, implementarea și reprezentarea iconografică a subiectelor teologice și a elementelor de limbaj plastic (grafic și cromatic) folosite în elaborarea artefactelor și a imaginii vizuale</p> <p>CP5. Soluționarea problemelor ambientale a spațiilor plastice (abordarea compozițională, identificarea modalității de redare a subiectelor picturale în spațiile eclesiale sau civile), identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a obiectelor de artă din patrimoniul eclezial;</p> <p>CP6. Propunerea și soluționarea tuturor problemelor tehnice și tehnologice de transpunere a subiectului teoretic în spațiu plastic (asimilarea tehnicilor artistice tradiționale)</p> <p>CP7. Investigarea asistată de laboratoare specializate a stării de conservare și diagnoza problemelor ce conduc la degradarea obiectelor de artă; stabilirea unor tratamente adecvate, soluționarea tuturor problemelor tehnice, metodologice și tehnologice de conservare - restaurare (implementarea și asimilarea tehnicilor specifice) în vederea salvării, conservării și restaurării acestora</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Aplicarea adecvată a principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale definitorii pentru munca în sfera producerii operei de artă</p> <p>CT2. Aplicarea eficientă a tehnicilor de relaționare în grup, asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă</p> <p>CT3. Identificarea și aplicarea eficientă a metodelor și tehnicilor adecvate de învățare continuă în domeniul artistic și al protejării patrimoniului, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue</p> <p>CT4. Consiliere profesională și de integrare socială</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Studiul de ansamblu, teoretic și aplicativ, al unor diverse metode și materiale tradiționale și actuale, pentru înțelegerea și practica realizărilor artistice, în vederea formării deprinderilor studentului de a alături cu acuratețe tehnică diverse reprezentări vizuale (conform unor vechi și noi tehnologii). Aprofundarea cunoașterii procedurilor tehnice ale realizărilor unor icoane vechi pentru crearea de replici și conceperea unor strategii reparatorii în cazul icoanelor de restaurat.
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cunoască tehnicile și tehnologiile artistice vechi și tradiționale specifice picturii de icoane folosite de-a lungul timpului. • Cunoască materialele și metodele întrebunțării lor, a procedeele folosite de vechii maeștri. • Descrie tehnicile de execuție și a gesturilor care permit utilizarea acestor materiale, principii și procedeele tehnologice, pentru cunoașterea sub raport istoric, estetic, etc. în practica de atelier. • Urmărească formarea unei experiențe personale, adecvate și necesare unui pictor restaurator.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Icoana, de la suport la imagine - tehnici și stiluri autohtone.	Cursul se bazează pe metoda generală a analizei. În sens teoretic și practic se aplică o sumă de procedee, mijloace și metode didactice (expozitive și active-individuale și colective), universale (observația, expunerea, demonstrația) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii	14 ore Cursul - Paleotehnici icoană II - Lect. univ. dr. Cojocea Bogdan. Mihaicu Mihai, Leonida D. Mihaela, <i>Din tainele iconarilor români de altădată</i> , Ed. Eikon, Cluj Napoca, 2009 (75/M70); Dragomir Vivian, <i>Centre de meșteri iconari din spațiul</i>

		tradiționale și tehnici vizuale moderne, etc).	<i>românesc. Specificitatea materialelor și tehnicilor de pictură</i> , Ed. Universitaria, Craiova, 2011 (75/D78);
2.	Tehnici diversificate în arta eclezială pentru icoană și lemn policrom.	Cursul se bazează pe metoda generală a analizei. În sens teoretic și practic se aplică o sumă de procedee, mijloace și metode didactice (expozitive și active-individuale și colective), universale (observația, expunerea, demonstrația) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii tradiționale și tehnici vizuale moderne, etc).	14 ore Thompson Daniel V., <i>Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu</i> , Editura Sofia, București, 2006 (II-20719 TP, II-20720 S); Săndulescu-Verna C., <i>Materiale și tehnica picturii</i> , Ed. Marineasa, Timișoara, 2000 (II-15394 S); Ștefănescu I. D.,

Bibliografie

Referințe principale:

- [1]. Dragomir Vivian, *Centre de meșteri iconari din spațiul românesc. Specificitatea materialelor și tehnicilor de pictură*, Ed. Universitaria, Craiova, 2011 (75/D78);
- [2]. Lăzărescu Liviu, *Tehnica picturii în ulei*, Ed. Polirom, 2009 (III-14170 TP);
- [3]. Melniciuc-Puică Nicoleta, *Materiale pentru realizarea, conservarea și restaurarea icoanelor și frescelor*, Ed. Tehnopress, Iași, 2001 (II-16991 S, 7.02(07)/M56);
- [4]. Mihalcu Mihai, Leonida D. Mihaela, *Din tainele iconarilor români de altădată*, Ed. Eikon, Cluj Napoca, 2009 (75/M70);
- [5]. Thompson Daniel V., *Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu*, Editura Sofia, București, 2006 (II-20719 TP, II-20720 S);
- [6]. Thompson jr. , D. V. , *Practica picturii în tempera*, Ed. Sophia, București, 2004 (II-20719 TP, 75/T57).

Referințe suplimentare:

- [7]. Cennino Cennini, *Tratatul de pictură*, Ed. Meridiane, 1977 (II-17837 S); Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000 (75/D51);
- [8]. Efremov, A., *Icoane românești*, Ed. Meridiane, București, 2002 (V-768);
- [9]. Sava Valentin, *Tehnicile Artistice între Tradiție și Modernitate*, Ed. Artes, Iași, 2009 (III-16829 S, III-16830 S);
- [10]. Săndulescu-Verna C., *Materiale și tehnica picturii*, Ed. Marineasa, Timișoara, 2000 (II-15394 S);
- [11]. Ștefănescu I. D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, 1982 (75/S82);

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Icoana pe hârtie, pânză, lemn, etc. - etape comparative de realizare.	Procedee, mijloace și metode didactice (expozitive și active-individuale și colective), universale (observația, expunerea, demonstrația) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii tradiționale și tehnici vizuale moderne, etc.). Documentarea vizuală, documentarea științifică, expunerea și conversația.	3 ore Cursul - Paleotehnici icoană II - Lect. univ. dr. Cojocea Bogdan. Thompson Daniel V., <i>Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu</i> , Editura Sofia, București, 2006 (II-20719 TP, II-20720 S); Săndulescu-Verna C., <i>Materiale și tehnica picturii</i> , Ed. Marineasa, Timișoara, 2000 (II-15394 S);

2.	Icoana pe lemn - etape comparative de realizare.	Procedee, mijloace și metode didactice (expozitive și active- individuale și colective), universale (observația, expunerea, demonstrația) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii tradiționale și tehnici vizuale moderne, etc.).	8 ore Cursul - Paleotehnici icoană II - Lect. univ. dr. Cojocea Bogdan. Dragomir Vivian, <i>Centre de meșteri iconari din spațiul românesc. Specificitatea materialelor și tehnicilor de pictură</i> , Ed. Universitaria, Craiova, 2011 (75/D78); Efremov, A., <i>Icoane românești</i> , Ed. Meridiane, București, 2002 (V-768); Mihalcu Mihai, Leonida D. Mihaela, <i>Din tainele iconarilor români de altădată</i> , Ed. Eikon, Cluj Napoca, 2009 (75/M70); Thompson jr. , D. V. , <i>Practica picturii în tempera</i> , Ed. Sophia, București, 2004 (II-20719 TP, 75/T57).
3.	Tehnica temperiei și a uleiului cu diferite emulsii.	Procedee, mijloace și metode didactice (expozitive și active- individuale și colective), universale (observația, expunerea, demonstrația) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii tradiționale și tehnici vizuale moderne, etc.).	3 ore Lăzărescu Liviu, <i>Tehnica picturii în ulei</i> , Ed. Polirom, 2009 (III-14170 TP); Mihalcu Mihai, Leonida D. Mihaela, <i>Din tainele iconarilor români de altădată</i> , Ed. Eikon, Cluj Napoca, 2009 (75/M70); Thompson jr. , D. V. , <i>Practica picturii în tempera</i> , Ed. Sophia, București, 2004 (II-20719 TP, 75/T57).

Bibliografie

Referințe principale:

- [1]. Dragomir Vivian, *Centre de meșteri iconari din spațiul românesc. Specificitatea materialelor și tehnicilor de pictură*, Ed. Universitaria, Craiova, 2011 (75/D78);
- [2]. Lăzărescu Liviu, *Tehnica picturii în ulei*, Ed. Polirom, 2009 (III-14170 TP);
- [3]. Mihalcu Mihai, Leonida D. Mihaela, *Din tainele iconarilor români de altădată*, Ed. Eikon, Cluj Napoca, 2009 (75/M70);
- [4]. Thompson Daniel V., *Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu*, Editura Sofia, București, 2006 (II-20719 TP, II-20720 S);
- [5]. Thompson jr. , D. V. , *Practica picturii în tempera*, Ed. Sophia, București, 2004 (II-20719 TP, 75/T57).

Referințe suplimentare:

- [6]. Cennino Cennini, *Tratatul de pictură*, Ed. Meridiane, 1977 (II-17837 S); Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000 (75/D51);
- [7]. Efremov, A., *Icoane românești*, Ed. Meridiane, București, 2002 (V-768);
- [8]. Melniciuc-Puică Nicoleta, *Materiale pentru realizarea, conservarea și restaurarea icoanelor și frescelor*, Ed. Tehnopress, Iași, 2001 (II-16991 S, 7.02(07)/M56);
- [9]. Sava Valentin, *Tehnicile Artistice între Tradiție și Modernitate*, Ed. Artes, Iași, 2009 (III-16829 S, III-16830 S);
- [10]. Săndulescu-Verna C., *Materiale și tehnica picturii*, Ed. Marineasa, Timișoara, 2000 (II-15394 S);
- [11]. Ștefănescu I. D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, 1982 (75/S82);
- [12]. Modele iconografice de tradiție bizantină.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	- corectitudinea și completitudinea cunoștințelor; - coerența logică. - gradul de asimilare al limbajului de specialitate. - criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințiozitatea, interesul pentru studiul individual. Participarea activă la cursuri.	Evaluare finală, în sesiunea de examene.	- 50%
10.5 Seminar / Laborator	- capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate; - capacitatea de aplicare în practică.	Lucrări curente: teme, proiecte.	- 50%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și ale constituenților tehnici din vechile icoane.			

Data completării,
30.09.2024

Titular de curs,
Lect. univ. dr. Cojocă Bogdan

Titular de seminar,
Lect. univ. dr. Cojocă Bogdan

Data avizării în departament,
05.10.2024

Director de departament,
Conf.univ.dr.pr. Emilian-Iustinian ROMAN